

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 87

Číslo 15

8. dubna 2007

Cena: 6 Kč

VELIKONOČNÍ DENÍK

Neděle

Tak jsme konečně dorazili do Jeruzaléma. Cesta trvala dlouho, protože nás byl veliký zástup a šlo se strašně pomalu. Některé bláznů vpředu napadlo Ježíšovi pokládat na zem pláště, tím se to všechno strašně zdržovalo. Stejně mám dojem, že ačkoliv je dnešní doba šílená a lidi napadne ledascos, když jde o Ježíše, překračuje to obvyklé meze. Třeba před pár dny prý mu Marie, Lazarova sestra, vylila na nohy olej za tři sta denárů! Pravda, je ten Ježíš nějaký jiný než ostatní proroci, a že jsem jich už potkal – je to totiž většinou docela výhodné se k nim přidat – obvykle se rozdělují nashromážděné jídlo a člověk má navíc vždycky nějaké to povyražení. Jen je třeba dávat si pozor a včas se vytrahit, když začne jít do tuhého. K lidem kolem toho Nazaretského jsem se přidal před pár dny, tak uvidíme, jestli z toho něco kápně. Jak říkám, je nějaký jiný, ale moje zásada je zachovat si vždycky chladný rozum. V dnešní poblázněné době to je třeba víc než kdy jindy. Když všichni kolem křičí sláva a vítají Ježíše jako nějakého krále, říkám si, jak dlouho mu to asi vydrží. No nic, budu se ho držet a uvidíme. Jsem zvědavý, jestli najdu v tomhle přečpaném městě nějakou střechu nad hlavou.

Tak jsem po několika hodinách ko-

nečně našel malou světničku kousek od hradeb – majitel za ni chtěl sice nehoráznou cenu, ale co člověk nadělá, když se blíží svátky. Snad se mi to vyplatí, že jsem sem dorazil. Nuda každopádně určitě nebude – během těch několika hodin stihl Ježíš Nazaretský udělat pěkné pozdvižení v chrámu – prý chtěl vyhnat všechny prodáváče – bláhovce jeden. Jsem docela rád, že jsem u toho nebyl, ještě by mě zavřeli.

Pondělí

Šel jsem si poslechnout Ježíše do chrámu. Bylo tam spousta lidí, ale přinesl jsem si bedýnku, abych dobře viděl. Mluvil hezky, ale zdá se mi, že moc provokuje. To se mu nemůže vyplatit. Kdyby se radši snažil vycházet s pány zadobře, na tom nikdy nemůže prodělat. Neříkám, že jim musí přímo pochlebovat, ale to, jak otevřeně kritizuje všechno, co dělají – ne, že by neměl pravdu, ale není to prostě moudré. Pak někam odešel s těmi svými učedníky a já si šel prohlédnout město. Už jsem tu párkrát v životě byl, ale naposledy před lety. Dost se to tu změnilo, přibylo hodně domů, je vidět, že Římané se snaží město vyčistit od bahna a splašků.

Úterý

Tak jsem se musel dneska poohlédnout po něčem na zub, našťastí Ježíšovi učedníci udělali na náměstí sbír-

ku, tak jsem se docela slušně najedl. Slyšel jsem vyprávět, jak prý jednou nasýtil pět tisíc lidí jen pár chleby a rybami. Tím kdyby se živil, tak je z něj dneska boháč. Já těm lidem nerozumím, co vlastně od života chce? Zase proti sobě štvál všechny, kdo něco v tomhle městě znamenají. To nemůže dopadnout dobře. Myslím, že se asi brzy začnu poohlížet po nějakém jiném "prorokovi", s Ježíšem už přestává být bezpečno. Počkám ještě na svátky a pak půjdu.

Středa

Ve městě je už tolik lidí, že se pomalu nedá projít ulicemi. Připadá mi, že letos je jich tu ještě víc než jindy. Že by kvůli Nazaretskému? Je pravda, že kdybych měl věřit všemu tomu, co se o něm vypráví, asi bych se musel zbláznit – což zřejmě řadu lidí postihlo. Třeba to, že tvrdí, že zemře a zase vstane z mrtvých, kdo to kdy slyšel? Když jsem se o tom bavil s jedním náhodným posluchačem v chrámu, namítl, že prý už tolik lidí vyléčil a Lazara prý dokonce vzkřísil, tak proč by sám nemohl vstát z mrtvých? Je jasné, že to je nesmysl, to si asi předem spolu připravili, Lazar se schoval do hrobu a potom zase vylezl. O tom už něco vím, jak se dělá na lidi dojem. Jen nechápu, proč tolik lidí věří tomu, co jim říká.

Čtvrtek

Můj domácí mě pozval na pesachovou večeři, takže o jídlo mám dnes postaráno. Ježíš bude jíst samozřejmě se svými učedníky, taky ostatní budou doma, takže dneska večer bude ve městě asi klid.

Pozdě večer jsem se šel trochu projít na chladný vzduch, myslil jsem si, že se konečně ten dosavadní mumraj uklidní, ale kdepak, náš Ježíš zase nelenil a ztropil další pozdvižení. Prý ho zradil jeden z jeho nejbližších a večer v Getsemanské zahradě ho zadržali vojáci. To se ovšem dalo čekat, potom, co tady pořád dokola vykřikoval. Je mi ho trochu líto, když se na něj člověk podíval, musel poznat, že tomu, co říká, asi opravdu věří, bláhová duše. Co se dá dělat, z této strany už asi nic nezískám. Ještě počkám, jak to s ním dopadne, a půjdu si po svých.

Pátek

Protlačil jsem se na nádvoří před Pilátův palác. Ráno Ježíše vyslyšel, ale chtěl ho propustit. Jenže židovští papaláši ho mají příliš hluboko v žaludku. Když to Pilát navrhl, začali lidi křičet, ať Ježíše ukřižují a propustí nějakého vraha. Ach jo, kdyby ten Ježíš měl jen trochu rozumu!

Odpoledne se táhl zástup lidí na Golgotu, Ježíš a další dva odsouzení si tam nesli své kříže. Zahlédl jsem na chvíli jeho tvář. Byl celý zblácně-

ný, i mně ho bylo líto. Když se jeho oči na chvíli setkaly s mými, zamrazilo mě. Jsem od té doby celý nespůj, nerozumím tomu všemu. Ztratil jsem svůj klid. Když tam potom už visel, neodvážil jsem se přijít blíž, ale pořád před sebou vidím ty oči...

Sobota

Všude je hrobové ticho. A není to jen tím, že je sobota. V mém srdci je pořád zmatek. Nikdy v životě jsem nic podobného nezažil. Nerozumím tomu a není mi to příjemné. Jakmile uplyne sobota, půjdu rychle z města pryč.

Neděle

Ještě jsem neodešel, protože se stalo něco neuvěřitelného. Ježíšovo tělo prý zmizelo z hrobu. Zjistily to ženy, které ho chtěly natřít mastmi. Nevím nic určitého, ale mám pocit, že musím zůstat a počkat, co se bude dít dál. Chtěl jsem pryč, ale nemohu, i když je ten Nazaretský po smrti, jakoby mě k sobě připoutal. To ty jeho oči. Mám pocit, že nikde jinde než tady ztracený klid nenajdu. A tak čekám...

Jana Krajčírková

Ilustrace: Alejandro Cañada

**Pane Bože,
chválíme tě za milost,
kterou jsi nám projevil
obětováním a vzkříšením svého Syna,
našeho Pána Ježíše Krista.**

**Víme, že je to milost
zcela nezasloužená,
protože naše víra není dost velká
a svým životem nepodáváme
důkaz této víry.**

**Prosíme tě, posiluj nás v naší víře svým
Duchem, abychom byli schopni plně vnímat
velikost této oběti
a jít za světlem vzkříšeného Krista.**

ANNA ČERMÍNOVÁ

Velký pátek není svátek

Návrh pana senátora Mejstříka neprošel. Velký pátek nebude svátek. Mě osobně to nikterak nemrzí a kladu si otázku, zda návrh pana senátora byl podložen požadavkem některé církve. Podívala jsem se poněkud podrobněji na to, jak tomu s těmi svátky ve srovnání se zahraničím u nás jsme.

My na tom nejsme zrovna špatně. Tak třeba u nás máme třináct svátků, ve Velké Británii je jich osm, římskokatolické Polsko jich má celkem jedenáct. Nejlépe jsou na tom ovšem bratři Slováci, kteří těch svátků mají stejně jako Němci, tedy šestnáct. Velký pátek jako svátek slaví pouze Slovensko, Německo, Británie a Španělsko, které ovšem neslaví velikonoční pondělí.

Možná, že časem zase přijde do sněmovny nějaký ten návrh zavést nějaký ten svátek.

Domnívám se, že by se církve měly napřed společně dohodnout. Já sama bych navrhovala, abychom usilovali o zavedení Svatodušního pondělí, které v poslední době docela z kalendářů mizí.

A tak se často stává, že na hranicích Maďarska, Rakouska a Německa stojí kamiony a všichni se díví, proč celnice v sousedním státě nepřijímá.

Jindřiška Kubáčová

Z kazatelského plánu

HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

Ježíš Kristus vstal z mrtvých. Radujme se!

Pán Bůh si moudře vybírá svědky, kteří mají světu oznamovat jeho velké skutky. Zvlášť výmluvný je v dnešním evangeliu výběr těch, kdo se jako první setkali s největším Božím divem - se vzkříšením Ježíše Krista.

Především jsou to ženy, které zůstaly Mistru a Pánu věrné až do konce. Viděly na vlastní oči jeho smrt na kříži i uložení do hrobu. Tím je zároveň zdůrazněna věrohodnost jejich svědectví. Svědectví žen je stejně průkazné jako svědectví mužů - v tom ohledu křesťanství láme staré předsudky o mužské nadřazenosti.

Muž i žena jsou rovnocenné lidské bytosti. Ženy se zhostily dobře své svědecké úlohy. Vždyť ani nejbližší Ježíšovi učedníci, jimž hrozilo nebezpečí zvlášť velké, se neodvážili vyjít z úkrytů, aby se přesvědčili o tom, co se stalo.

Výslovně je tu jmenován Petr. Právě jemu chystá Pán významnou roli při vzniku Božího lidu nové smlouvy, při počátku křesťanské misie a dějin Kristovy církve. Ale to bude až o Letnicích, kdy mu Duch svatý dá pochopení a statečnost. Teď je Petr udíven a ještě docela nechápe, co se vlastně stalo. V závěrečné kapitole svého evangelia myslí Lukáš již na jeho pokračování, na knihu Skutků apoštolů, podle níž křesťanská misie začala v Jeruzalémě.

Vstup: Oz 6,1-3

Tužby:

2. Abychom zvěst o vzkříšení Pána s plnou vírou a s upřímnou radostí přijali...

3. Aby evangelium o živém Kristu zůstávalo zdrojem naší síly ke statečnému svědectví slovem i životem...

Epištola: 1K 15,12-26

Evangelium: L 24,1-12

K obětování: Ž 35,27-28

K požehnání: Ž 143,7-12

Modlitba:

Hospodine, chválíme tě vděčně, že nám každou neděli připomínáš vítězství svého Syna nejmilejšího nad smrtí. Nad smrtí vlastní i naší. Dáváš nám tak vnitřní sílu k životním úkolům; v té síle stanou se břemena lehká, zármuťky se obrátí v radost a neklid v pokoj. Pomoz nám, prosíme, ať dokážeme vyznávat před všemi hledajícími, bloudícími a pochybujícími, že Ježíš Kristus žije a kraluje, že je pro každého věřícího Spasitelem a Dárcem věčného života.

Vhodné písně: 248, 250, 252, 255, 260, 329, 332

TVŮJ KRÁL JEDE NA OSLU

Ježíš zná velmi dobře texty Starého zákona a řadu věcí dělá úmyslně, aby si jeho současníci uvědomili, že se naplňují slova proroků. Byl si plně vědom svého mesiášského poslání. Tady přichází vysvětlení, proč on, který dosud vede tak skromný život a dost důrazně odmítá slávu, chce na sebe najednou upozornit. Jeho slavnostní vjezd do Jeruzaléma se musí vtisknout do paměti jeho současníků. Proč se tak děje? Odpověď je nasnadě. Čas se naplnil. Jeho misijní a kazatelská činnost končí a přichází čas oběti.

Děje se tak o svátcích. V době, kdy je Jeruzalém přeplněn poutníky, kteří přišli nejen ze všech koutů země, ale i z ciziny.

Už minule jsme si řekli, že Ježíš přijíždí na oslu, aby se naplnila slova proroka Zachariáše. Je vítán zástupy jako skutečný král. Pod kopyta oslíka jsou kladena roucha, lidé mávají palmovými ratolestmi a provolávají mu slávu. Zdá se, že celá tato scéna je tak trochu zaranžována jeho učedníky. Řecké poutníky toto divadlo uvádí do rozpaků. Žádají mistra, aby své učedníky

napomenul. Možná, že i osel, na kterém Ježíš jede, vzbuzuje u řeckých poutníků rozpaky. V jeho době důležitá a mocná tohoto světa už jezdí jenom na koni. Osel je dobrý tak pro venkovany.

Celou tu scénu jsem v plnosti pochopila teprve nedávno, když jsem četla vyprávění, které s Ježíšovým vjezdem do Jeruzaléma zdánlivě zcela nesouvisí. Naleznete je na počátku První knihy královské, kde čteme, jak staříčkový král David bezmocně leží na lůžku. Jeho nástupce nebyl dosud jmenován. Této situace zneužije jeho syn Adóniáš, který si opatří koně a vůz a padesát mužů, kteří běhají před ním a provolávají mu slávu. Adóniáš připraví hostinu, na které má být provolán králem. Šalomoun není mezi pozvanými. Situace je vážná. Je nutno jednat. Prorok Nátán vyzve Balšebu, aby králi připomněla slib, že její syn Šalomoun se má stát jeho nástupcem.

Když Nátán oznámí Davidovi vzpouru, ten okamžitě vydá příkaz, aby kněz Sádok, prorok Nátán a Benajáš posadili syna Šalomouna na jeho mezkyni a před služebníky

jej dovedli dolů do Gíchodu a tam jej pomazali za krále nad Izraelem. Nu a všechen lid jásá a raduje se.

Na tomto vyprávění mne upoutala právě ta mezkyně. Zatímco Adóniáš jede na voze taženém koni a před ním běží padesát mužů, stejně tak jako to už dříve učinil jeho bratr Abšolóm, který kdysi zosnoval vzpouru a David před ním musel uprchnout z Jeruzaléma, Šalomoun jede na Davidově mezkyni.

Je v tom pokora a neokázalost. Myslím, že Židé tehle příběh velmi dobře znali a není vyloučeno, že se tento obřad opakoval ještě i mnohokrát později při ustanovování dalších králů.

Vzpomínka na tuto tradici právě vede k tomu, že lidé oslavují Ježíše jako syna Davidova. Lidé mu provolávají slávu a radují se. Už kdysi dávno jsem v jednom svém článku vysvětlila, že výkřik Hosana znamená "Zachraň nás". Lid vkládá do Ježíše své naděje.

A Ježíš? Vjíždí do chrámu a počíná si jako ten, který má právo a moc. Jedná. Vyhání prodáváče a zpřevrací stoly penězoměnců.

Jindřiška Kubáčová

Nad Písmem

ČÍM NÁS OBDARUJÍ LETOŠNÍ VELIKONOCE?

L 24,1-12

A tak stojíme opět u bran velikonočních svátků. Možná, že nás někdy neinspirují k tolika přípravám jako svátky, které jsme nedávno prožili. Možná, že to jakoby někdy odráželo i rozpaky světa nad jejich velikonočním poselstvím a vlastně nad tím celým dějem, který evangelia líčí. Vždyť když si to dnes uváděné slovo v evangeliu přečteme, nebudeme daleko pocitu, že ani učedníci, ti, kteří s Ježíšem v jeho pozemském čase chodili, si s tím, co se o prvních Velikonocích dělo, moc rady nevěděli. Kristus jim sice řekl, že nejen musí zemřít, aby svůj spasitelný úkol pro svět a ve světě dokončil, ale také že vstane ve třech dnech z mrtvých. Že bude živ. Jak se po těch bolestných událostech Golgoty těšili a toto slíbené očekávali.

Ženy, které ho před třemi dny provázely ke hrobu, již s rozbřeskem jitra dne po sobotě přicházejí. Možná také s určitou nadějí, ale také s vonnými mastmi, aby jeho mrtvé tělo pomazaly a vzdaly mu i tímto způsobem svou úctu a vyjádřily svou vděčnost. Nic jim v tom nebrání. Kámen uzavírající hrob je odvalen. Jakoby vše bylo pro ně připraveno. Ale tělo Pána Ježíše zde nenašly. Jejich nejistota by mohla být hned rozptýlena. Zní jim hlas dvou nebeských poslů, jak těmto postavám tehdy říkali, s velikým ujištěním a připomenutím: „Není zde, byl vzkříšen.“ Vzpomeňte si, že vám to říkal.

Asi si na to opravdu vzpomenuly a šly se o toto poznání podělit s učedníky, kteří zde ještě v Jeruzalémě přebývali, ale k hrobu se zatím neodvážili. Ani pro ně to v této chvíli asi nebylo snadné pochopit a tomu

uvěřit. Dokonce čteme v tomto autentickém svědectví evangelia o těchto dnech, že to pokládali za blouznění. Některé překlady mluví i o žvástu či bláznovství.

Ani učedníka Petra to nenaplnilo žádnou velkou nadějí, ale přece se rozběhl ke hrobu, aby to všechno osobně uviděl. Někteří vykladači mluví o tom, že výsledkem byl veliký údiv, snad nadějný údiv, že se něco opravdu stalo. Ale víru mu to nedává.

Možná, že kdybychom si dali práci a přečetli všechna svědectví evangelistů, byli bychom až překvapeni, kolik je rozdílností v jejich svědectví. Možná nejen svět, ale i my sami, když slavíme tyto svátky, pročítáme tato svědectví, někdy si s nimi také nevíme rady.

Ale našťásti ani ti první učedníci a ženy náležející k těm, kteří Ježíše doprovázeli, nezůstali odkázáni jen sami na sebe. Ten, který je ujistil svou budoucností, který se tolikrát nad nimi smilovával na společných cestách, probouzel jejich důvěru ve své evangelium, je tím hlavním, rozhodujícím aktérem i těchto chvil.

Zastavuje je na jejich cestách svým slovem, svým ujištěním a pro ně novou, vše přemáhající zkušeností o tom, že je živ a že smějí mnohé z jeho nové moci zakoušet. Jít cestou, kterou jim ukázal a nyní i znovu dotvrzuje, že platí i dnes, on že je tím, jehož moc i na své nynější cestě budou smět zakoušet. Ano, to je veliké svědectví evangelia. V leccčems rozdílně toto poznání a tuto jistotu dosvědčující, ale jisté si svou zkušeností setkání s tím, který plní, co slíbil.

A jak je to s námi? Jak my budeme umět a smět tyto letošní velikonoč-

ní dny prožít, aby to jejich prožití bylo skutečným obdarováním? Obdarováním převyšujícím možná vše, co jsme někdy při jejich slavení směli prožívat. Možná bychom je měli prožívat podobně jako učedníci. Také si připomínat Kristovo slovo, rozpomínat se na jeho slovo v naději, že i naši všelijakou nejistotu tváří v tvář světu a jeho moci promění jistotou své blízkosti. A také nás svým dotekem přesvědčí o své moci nad smrtí a svým vítězstvím. Dotekem, který možná nepocítíme tak tělesně jako doteky světa, ale přesto jako ujišťující jeho moc, osvědčující se na všech cestách života, na kterých nás chce mít a po kterých nás chce vést.

Kéž právě ty letošní velikonoční dny jsou dny takového velikého obdarování, které jen on může dát!

Jaromír Tuček

Děkujeme ti za to, Pane, že nám dáváš ještě jednou, znovu, prožívat tyto veliké velikonoční dny. Dej, abychom je i my směli, jako tvoji učedníci, zakusit v jejich pravém osvobozujícím bohatství. V možnosti slyšet tvůj hlas, tvé slovo, jako slovo toho, kdo je opravdu živ a je i nadějí našeho života.

ÚVAHA O POCHYBNOSTECH A VÍŘE

„Nepochybuj a věř!“
Jan 20,27

Vždycky, když vstoupím do Betlémské kaple, je to pro mne velmi vzácná chvíle, která mě nutí ke ztišení a zamyšlení. Představuji si, jak na kazatelně promlouvá Mistr Jan Hus obklopen napjatými a očekávajícími posluchači tehdejší středověké Prahy. Za dobu deseti let, kdy zde Jan Hus působil, ve svých kázáních vyložil a aktualizoval nespočet biblických událostí a výroků. O svátcích sem přicházelo ještě více lidí než jindy. Jistě zde kázal i na text Janova evangelia o pochybujícím Tomášovi. Prostorem Betlémské kaple se nesla výzva: „Nepochybuj a věř!“

Tento velikonoční příběh známe i z děl malířů od 13. století. Apoštol Tomáš u toho nebyl, když se ukázal zmrtvýchvstalý Ježíš apoštolům. Nevěřil nikomu z nich. Chtěl si sáhnout do rány v jeho boku. Teprve pak uvěřil a nebude si myslet, že si

apostolové něco vymýšlejí. Proto se říká "nevěřící Tomáš". Někdy se setkáváme s názorem, že Tomáš nebyl nevěřící, ale pochybující. Pochybnosti jsou vlastní i nám. Všechno se může zpochybnit, protože nic není zcela jisté. Pochybující člověk se řídí životními zásadami: „Nikdy nikomu nevěř! Nikdy na nic nespolehej! Nikdy s ničím nepočítej.“ Nebo alespoň se řídíme zásadou: „Důvěřuj, ale prověřuj!“ Kdybychom vyšli z významu slova POCHYBNOST, pak to může znamenat stav po nějaké chybě. Člověk udělá chybu a pak je z toho nejistý, je celý nesvůj. Pochybnost je stavem hluboké nejistoty.

Existuje ale také pochybnost v dobrém smyslu, jako ochrana před klamem. Vědecká pochybnost přibližuje k pravdě. Vědec zpochybní to, co se dříve přijímalo jako pevné a dané, a tak se může postoupit v poznání o krok dále.

Příběh o Tomášovi je nám lidem 21. století blízký. Víra totiž není pro

nás nic jednoduchého, daného a samozřejmého. Slyšíme z mnoha stran nejrůznější námitky proti víře. Velikonoční události o Ježíšově ukřižování a prázdném hrobě, které přijímaly minulá generace se samozřejmě, v nás vzbuzují otázky. Přesto Ježíš – Pán života říká Tomášovi: „Nepochybuj a věř!“ Apoštol Tomáš ukazuje, že od pochybností se může člověk přece jen dostat k víře. Mistr Jan Hus ve své sbírce kázání, tzv. České postile, klade otázku, zda nakonec si Tomáš do ran zmrtvýchvstalého Krista sáhnul nebo nikoli (s. 186). To však není to podstatné. Důležité je slovo, které Tomáš slyšel. Velikonoční výzva k víře neznámá fanatismus – víru bez rozumu. Ale neznámá ani rozum bez víry. „Nepochybuj a věř!“ to je výzva, abychom dokázali žít velikonoční nadějí. K tomu jsme pozváni i my.

Tomáš Butta,
patriarcha

"PÍSEŇ OBECNÁ ZA MILOST BOŽÍ"

Pod číslem 1. se ve zpěvníku z roku 1922 shledáváme s písní Aby nás Pán Bůh miloval... Možná, že patříte k těm, kdo jsou na tuto píseň pro její notorickou popularitu alergičtí. Možná, že vám vadí udýchaná, utahaná slabika "miLÓval", anebo prostě fakt, že nejsme schopni kromě této písně společně zpívat množství písní jiných, mnohem hodnotnějších. V tomtéž vydání zpěvníku píše dr. Karel Farský: „Dílo Církve československé projevílo od prvopočátku svůj nesporně demokratický, opravdu lidový ráz zejména vřelou tužbou po lidové písni duchovní. Být sobě sám knězem a pracovat za vedení živého slova Božího na své vlastní duchovní očistě... to' veliká a úctyhodná snaha příslušníků ČCS.“ Nepatřím k těm, kdo by mohli zasvěceně hovořit o významu písňové tvorby pro duchovní zrání církve, co však znám z vlastní zkušenosti, je rozličná atmosféra bohoslužeb, které buď dobrou hudební úroveň mají nebo ne. V tom prvním případě musí i nezpěvák pocítit ten úžasný vzlet hudby a třeba si i cestou domů brouká melodií, která se mu dostala pod kůži. V případě opačném cítíme rozpaky nad celkovou úrovní bohoslužby, byť by kázání bylo bez chyby. Snad mi dáte za pravdu, když se opovírám tvrdit, že bohoslužba v podání naší církve má nejen dva vrcholy v kázání a večeři Páně, ale také vrchol třetí, či spíše zasazení a to v duchovní písni. A právě zde mi rezonuje ono „miLÓval“ nejbolestivěji. Domnívám se, že dochází k zanedbávání kultivace hlasového projevu nejen duchovními, ale i laiky. Kam se poděla ona "vřelá tužba lidu po písni duchovní"? Maně si vzpomínám na dobu, když jsem jako student na stáži v USA chodil do "černošského" kostela, kde ona Farského "vřelá tužba" stále ještě neztratila svoji palčivost. Tamní laický vedoucí mužského pěveckého sboru

jednou vydal svědectví o své službě Bohu, která je obsažena v opravdovosti jeho zpěvu. Každá píseň byla nejen mistrně hudebně zvládnutá, ale hlavně vycházela ze srdce jako vyznání víry a lásky k Pánu. Na význam tohoto vyznání poněkud zapomínáme a spíše děláme to, že "si zazpíváme...", než abychom to "řekli Bohu písní".

Když se zamýšlím nad tím, co by mohlo pomoci vnitřní obnově naší církve (přízně si už konečně tu hlubokou krizi, která nás ničí!), nenacházím lepšího řešení než docela jednoduchý návrat k vřelé tužbě lidové písně duchovní. Možná nás pak namísto alergické reakce rozechvěje opravdový duchovní prožitek ze slov: "...nic nežádáme, je-

nom to samé, aby nás Pán Bůh miloval".

Tomáš Karel

Ještě malý dovětek. Aby tento článek nebyl jen dalším planým "plácnutím do vody rybníka s názvem ČČSH", dovoluji si připojit i konkrétní výzvu k účasti na církevním kurzu s názvem "Skryté bohatství zpěvníku ČČSH". Ten proběhne v malebném prostředí Krkonoš, v termínu od čtvrtka 31. května do soboty 2. června v rekreačním zařízení Betlém v Janských Lázních. Bližší informace získáte na telefonu 603 277 267, popřípadě mailem tomaskar@volny.cz. "Přijďte po-bejt" bez ohledu na to, zda v hrdle nosíte zlato ryzí nebo kočičí.

(tk)

PRO VZPRUHU DO ROKYCAN

Už opravdu hodně let si dojíždím pro vzpruhu, povzbuzení ve víře i v nelehkém osobním životě do poměrně vzdálených Rokycan, kde farářuje bezmála čtyřicet roků neumdlévající, nadmíru obětavá sestra Mgr. Jarka Švábová. Studovali jsme spolu na Husově československé bohosloveské fakultě v pražských Dejvicích před půl stoletím. Po vystudování působila Jarka také v naší – bohužel už dávno zrušené – kdysi náboženské obci. Podle svých nejlepšíh možností se stále snažím navštěvovat nejrůznější křesťanská shromáždění nejen v naší církvi, ale mezi milými Rokycanskými se cítím doma nejen duchovně, nýbrž také lidsky!

Po celý rok se vždycky těším na výroční shromáždění v Rokycanech, kde naše církev dosud nemá svou vlastní sborovou a farní místnost, neboť hostuje u bratří českobratrských evangelíků. To, díky Pánu, nijak nevyklučuje a neomezuje značně bohatou i výraznou náboženskou práci sester a bratří v dnes velmi zesvětlěném prostředí. Rokycanský sbor naší církve je široce otevřen všem věřícím i po upřímné víře toužícím lidem ze široké veřejnosti.

Při všech mnou už zmíněných výročních shromážděních se obvykle setkávám s příslušníky církve bratrské, adventisty sedmého dne a katolíky. Při povzbudivých hudebních nešporách, které následují po nedělních bohoslužbách, účinkuje skoro vždy mladá katolička Mgr. Jana Bělová, pracovnice rokycanského Muzea dr. Horáka. Letošní nešpory 11. února věnovala chválám lásky mateřské i otcovské.

Jsem vděčen sestře Jarce i za její celoroční velmi pilnou (a nemálo namáhavou) duchovní práci v Domově důchodců v Mirošově, mezi našimi věřícími v Radnicích (na katolické faře, někdejší dluholetém působišti známého českého obrozence Antonína Jaroslava Puchmajera), ale i mezi dětmi v Příkopicích.

Velice přínosné vždy bývá rovněž společné posezení kolem dlouhého širokého stolu – po ukončení duchovního shromáždění – prozřené vyprávě-

185. výročí narození M. Daxnera

Marko Daxner byl vynikající politik a upřímný demokrat, který "v praktické politice převyšoval svých slovenských současníků" (V. Mináč).

Pocházel ze zemanské rodiny a v letech 1840-42 studoval na evangelickém lyceu v Bratislavě. V roce 1843 absolvoval práva v Prešově. Poté se věnoval advokátní činnosti. V letech 1850-72 pracoval jako státní úředník na různých místech Uher (1861-64 jako podžupan Gemersko-malohontské stolice v Rimavské Sobotě, 1864-72 soudce v Debrecíně). V roce 1872 byl penzionován a hospodařil na rodinném statku v Tisovci.

Národního hnutí se účastnil již v době bratislavského studia. Patřil do řad štúrovské mládeže, vedl studentský humoristický časopis Buben, psal balady a drobné prózy aj.

V revoluci 1848-49 byl velmi aktivní. Spoluorganizoval shromáždění slovenských vlastenců v květnu 1848 v Liptovském Mikuláši, na kterém byl formulován slovenský národně revoluční program *Žiadosti slovenského národa*. Spolu s J. Franciscim a M. Bakulínym organizoval v gemerské stolici národní gardy. Za svoji činnost byl uherskou vládou vězněn v Budapešti (původně byl odsouzen k trestu smrti). Po dobytí města císařskými vojsky v lednu 1849 byl osvobozen a působil jako kapitán v slovenském dobrovolnickém sboru.

Jeho činnost vyvrcholila na počátku 60. let, kdy stál v popředí slovenského národního hnutí. Byl politickou duší Pešťbudinských vedomostí, které vycházely od března 1861 v Budapešti. V té době vydal také brožuru o postavení Slováků v Uhrách *Hlas zo Slovenska*. Spolu s diskusí, kterou vzbudila mezi představiteli slovenského národního hnutí, se stala základem pro vypracování nového slovenského národního programu, Daxnerem koncipovaného *Memoranda národa slovenského*, schváleného na shromáždění slovenských národovců 6. a 7. června 1861 v Martině. Memorandum požadovalo uznání svébytnosti slovenského národa a kromě jiného také vymezení území slovenské národnosti jako tzv. Hornouherské okolie. Z Daxnerova podnětu vzniklo také první slovenské gymnázium v Revúci (1862).

Přeložení do Debrecína (1864) vzdálilo Daxnera od bezprostřední praktické činnosti v centru národního hnutí. Zůstal však publicisticky činný. Na počátku 70. let se účastnil polemiky s tzv. Novou školou a bránil memorandové požadavky. Vystupoval proti sílící perzekuci a vynaložil mnoho úsilí na záchranu Matice slovenské a slovenských gymnázií.

(red)

ním zážitků, zpravidla optimistických a poukazujících na neustálou Boží účast v našich životech, naplněných starostmi. Hodně povzbuzují i společné písně a štědré "výroční pohostění", připravené ze srdce šikovnými a pilnými rokycanskými sestrami.

Modlím se často v Duchu a Pravidě za všechny "své" Rokycanské a těším se, že nám dobrotný Pán ve své lásce dopřeje se zas napřesrok sejit.

Paed et Th et PhMgr. Jan Prokop Holý

Prosíme tě, Pane, o smilování nad naší nestálostí ve víře. Posiluj naši víru, abychom nepochybovali o pravdivosti tvých zaslíbení věčného života. Děkujeme ti za vykoupení a záchranu života. Děkujeme ti, že nám obětovaný a vzkříšený Kristus připravil nový příbytek ve tvém království. Prosíme, veď nás, abychom se smrti nebáli a přišli do nebeského domova k tobě. Pomoz, ať žijeme tak, abychom se nemuseli obávat tvého soudu.

LIBUŠE HANUŠOVÁ

ZPRÁVY

Naše církev v televizi

* 6. 4. ČT 2 v 18.00 h - Velkopáteční bohoslužba - přímý přenos z Husova sboru v Brně - Botanická ulice.

Kázáním poslouží bratr biskup Petr Šandera.

* 8. 4. ČT 1 v 16.50 h - Sváteční slovo bratra patriarchy Tomáše Butty (text si můžete přečíst na str. 3)

(red)

Naše církev v rozhlase

Přímý přenos sváteční bohoslužby naší církve z Náchoda se uskuteční na stanici Českého rozhlasu Praha 2 dne 8. dubna na Hod Boží velikonoční, začátek v 9 h. Liturgii vede a káže Zdeněk Kovalčík, zpívá Komorní pěvecký sbor Slezská Ostrava.

(red)

Soutěž pro děti

Milí rodiče, faráři, pastorační asistenti, zkrátka všichni, kdo pracujete s dětmi, rády bychom vám připomněly, blízký se datum uzávěrky výtvarně-literární soutěže pro děti a teenagery, kteří dovrší v kalendářním roce 2007 patnáct let. (Dolní věková hranice není omezena.) Základní motto: "Proč je důležité mít ve svém okolí lidí ochotné pomoci?" bylo rozpracováno do třech soutěžních témat:

1. Pohádka o veliké řepě
2. Biblický příběh - Podobenství o milosrdném Samařanu (Lk 10,25-37)
3. Obecné téma: Kdo je můj bližní a proč mu pomáhat

Milé děti, výtvarně či literárně zpra-

cujte libovolně zvolené téma nebo témata. Velikost díla, jeho rozsah a forma je plně na vás, na vaši fantazii a umu. Všechna svá díla nám pošlete do 13. dubna. (Blíže informace najdete na www.cesh.cz-sociální odbor-aktualita.) Těšíme se na vaše obrázky, koláže, modely, plastiky, ale i na povídky, básničky, pohádky aj.

I. Doubravová a R. Chytilová

Pozvánka na besedu

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 10. dubna do přízemí kláštera Emauz (Praha 2, Výšehradská 49) na besedu "Posuzování vlivů na ŽP a integrované povolení - nástroje technické ochrany životního prostředí". Úvodní slovo přednese ing. arch. Jan Zdražil, vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství Ústeckého kraje.

Začátek je v 17.30 h, předpokládáný konec do 19.15 h.

(JNe)

Swingové bohoslužby

Dne 8. dubna od 17 h se budou konat v kostele Jana Křtitele Na Prádle swingové bohoslužby. Zveme všechny naše členy a příznivce. Blíže informace na tel. č. 607 250 070.

(jvk)

Sborník HITS

Husův institut teologických studií realizoval v průběhu roku 2006 projekt podporovaný Ministerstvem kultury ČR s názvem "Historie - paměť národa, přínos významných postav českých dějin pro současnost". Projektu se

aktivně zúčastnili nejpřednější odborníci v oboru historie. Bylo nám ctí přivítat například prof. Šmahela, prof. Válku, prof. Čorneje, dnešního patriarchy dr. Tomáše Buttu, pracovníky AV ČR, pedagogy Karlovy univerzity v Praze i Masarykovy univerzity v Brně, učitele Husova institutu, duchovní a členy CČSH i ekumeny i představitele Akademického klubu Tábora a v neposlední řadě také studenty Husitské teologické fakulty UK, Husova institutu teologických studií i Fakulty misijní práce a tropického zdravotnictví VŠ zdravotnictví a sociální práce sv. Alžběty v Bratislavě.

Projekt byl realizován v srpnu a v září za podpory brněnské diecéze v Brně, v Pracovním středisku Lipová a plzeňské diecéze v Železně Rudě, v Domu Husita. Je mi osobně velkým potěšením, že studentům HITS i laické a odborné veřejnosti je možné vydat přednášky všech autorů.

Struktura jednotlivých příspěvků tohoto sborníku je různá. Každý autor měl maximální volnost v metodickém i obsahovém zpracování. Do uvedených studií nebylo ze strany vydavatele zasahováno. Čtenář má tak možnost nahlédnout do autentické dílny jednotlivých autorů, kteří předložili někdy pouze výtah ze svého vystoupení (prof. Čornej) nebo přímo odbornou studii (např. prof. Šmahel, dr. Butta, doc. Wihoda). Ač byl přístup autorů k vypracování svého písemného příspěvku rozdílný, účastníci měli možnost zachytit "autorovu dílnu" přímo na přednáškách a v diskusích. Z projektu vzniklo také autentické CD, které se Husovu institutu v budoucnosti snad také podaří vydat.

Cílem projektu bylo představit laické i odborné veřejnosti historické postavy, sledovat jejich hodnocení v českých i evropských dějinách a pokusit se oddělit skutečnost od dobové podmíněných výkladů. Výsledkem bylo celkem 12 příspěvků (ve sborníku chronologicky řazených podle života jednotlivých historických postav) od 12 autorů. Zpracovatelé jednak představili postavy, jednak zachytili jejich historickou, politickou, sociální i náboženskou důležitost v dějinách českých zemí. Z tohoto důvodu byli vybráni jako řešitelé jednak historikové (prof. Válka, prof. Šmahel, prof. Čornej, doc. Wihoda, doc. Jan, doc. Melmuková, dr. Doležalová, dr. Vykoupil), jednak teologové a činní duchovní (dr. Butta, dr. Melmuk, Mgr. Adamová) i středoškolský učitel (prom. fil. František Továrek). Právě toto širší spektrum řešitelů pomohlo posluchačům zachytit nejen „historický“ film, ale často i dobové pozadí, dějiny v aktualizaci. Z diskusí si pak bylo možné odnést plasticky vykreslený život jednotlivých postav.

Děkují všem autorům, spoluorganizátorům i účastníkům za výborně odvedenou práci a našemu Pánu za laskavé požehnání tohoto díla.

ThDr. David Tonzar, Th. D. ředitel HITS

a hlavní realizátor projektu

Pozn.: Sborník je k dostání v Husově institutu teologických studií v 5. patře budovy úřadu ústřední rady za 70 Kč.

KALENDARIUM – DUBEN

9. 4. 1967 - Zemřel v Praze Radim Kettner (* 5. 5. 1891 v Praze) - geolog, zakladatel moderní české geologické školy. V roce 1923 založil Československou společnost pro mineralogii a geologii a zasloužil se o zavedení přednášek paleontologie na pražské univerzitě. Nejobtáhlejší československá učebnice, kterou napsal, *Všeobecná geologie* (I.-IV.), vyšla v letech 1941-57. Jeho jménem byla pojmenována vyhynulá rostlina Kettneria a vzácný nerost kettnerit.

10. 4. 1667 - Zemřel v Praze Jan Marek Marci z Kronlandu (* 13. 6. 1595 v Lanškrouně) - přírodovědec a filosof. Vystudoval filosofii a teologii v Olomouci a pak medicínu na pražské universitě. Stal se pak profesorem lékařské fakulty, a to na dlouhou dobu profesorem jediným. Roku 1638, kdy byla universita rozdělena na jezuitskou (bohoslovecká a filosofická fakulta) a světskou (lékařská a právnická fakulta), zastával zřejmě funkci děkana. Zejména v oboru optiky má světové prvenství v pozorování a popsání řady jevů. Marciho práce znal například Christian Huygens, svou práci poslal Jan Marek i Galileovi a osobně se také setkal s objevitelem krevního oběhu Williamem Harveyem, který navštívil roku 1636 Prahu. Roku 1654 se Marci stal dokonce osobním lékařem císaře Ferdinanda III.

10. 4. 1832 - Sbor pro vědecké vzdělávání řeči a literatury české předložil nejvyššímu purkrabímu hraběti K. Chotkovi Pamětní spis o nynějším stavu vyučování v českém jazyku na učilištích v Čechách, v němž požadoval rozšíření výuky v češtině (spis sepsali pražský arcibiskupský tajemník K. A. Vinařický a J. Jungmann).

10. 4. 1877 - Narodil se v Litoměřicích Alfred Kubin + 20. 8. 1959 v Zwickledtu v Rakousku) - rakouský malíř, kreslíř, grafik a spisovatel. Od roku 1902 spolupracoval v Mnichově s časopisem *Simplicissimus*, kde se seznámil s Gustavem Meyrinkem. Několikrát navštívil Paříž a tam se blíže poznal s Odilonem Redonem. Byl spoluzakladatelem Neue Künstlervereinigung München a stal se i členem skupiny *Der blaue Reiter*. Jeho tvorba byla ovlivněna především Maxem Klingerem, ale inspiraci hledal i v tvorbě Redona, Edvarda Muncha a Jamese Ensora. Jeho akvarely se přiblížily surrealismu. Své vynikající kreslířské schopnosti uplatnil hlavně jako ilustrátor, svými kresbami doprovodil na 70 publikací. Volil nejraději perokresbu, která mu dovolila uplatnit jeho osobitý styl, v němž jemnými čarami dosáhl zvláštní tísňovou atmosféru. V literatuře jsou pro jeho dílo charakteristické fantaskní a snové prvky, jeho jediný román *Die andere Seite* (1909, česky *Země snivců*, 1947) v leccems připomíná Meyrinkova *Golema*, kterého měl původně také Kubin ilustrovat. Celá věc vedla mezi nimi k roztržce a Meyrink svůj dosud nepublikovaný román poté přepsal. Vedle autobiografických knih napsal řadu esejů a statí - český výbor *Z mého života a mé dílny* vyšel v roce 1963.

11. 4. 1802 - Zemřel v Oljasu (dnešní Maďarsko) Juraj Papánek (* 1. 4. 1738 v Kuklově) - slovenský historik, autor prvních latinsky psaných *Dějin slovenského národa - království a králů Slováků*. Ve svých Dějinách vycházel z tradičních představ jednoho slovanského národa, ale vytkl si úkol vylíčit minulost jen jeho "slovenského kmene". Domníval se, že Slováci tvořili jádro slovanského národa, jehož pravlastí bylo Podunají. Počátky slovenského království kladl do 4. století př. Kr. a všechny pravěké národy žijící na území Slovenska považoval za Slováky. Slováci podle něj byli také tvůrci slovensko-moravského království, tj. velkomoravské říše, jejíž tradici jim také přisoudil. Jeho Dějiny ovlivnily pozdější obrozence, spisovatele a historiky.

11. 4. 1892 - Zemřel v Tisovci Štefan Marko Daxner (*26. 12. 1822 v Tisovci) - slovenský právník a publicista, vedoucí představitel slovenského národního hnutí - viz i str. 3.

12. 4. 1012 - Kníže Jaromír byl svým bratrem Oldřichem zbaven vlády a vypuzen ze země. Ochranu nejdříve hledal u Boleslava Chrabrého, od něj pak odešel k Jindřichovi s prosbou o pomoc proti Oldřichovi. Jindřich dal Jaromíra uvěznit v Utrechtu. Zároveň povolal Oldřicha do Merseburku a zde jej uznal novým českým knížetem. Součástí tohoto uznání bylo přijetí Čech v léno. OLDŘICHEM [1012-1033] vstoupil na český stolec energický a bezohledný kníže.

12. 4. 1942 - Zemřel v Otrybech u Českého Šternberka Alois Musil (* 30. 6. 1868 v Rychtářově u Vyškova) - orientalista a cestovatel, autor populárních cestopisů pro mládež *Cedry na Libanonu*, *Mezi Eufратem a Tigridem*, *Vlastní cestou*, *Syn pouště*.

13. 4. 1827 - Narodil se ve Vysokém Mýtě Hermenegild Jireček, rytíř ze Samokova (+ 29. 12. 1909 tamtéž) - právník a politik, který se zaměřil na dějiny staročeského slovanského i německého práva. Od počátku své vědecké činnosti všemi svými články a knihami směřoval k rozsáhlé syntetické práci věnované domácímu českému právu od počátku jeho vzniku až po dobu Karla IV. *Slovanské právo v Čechách a na Moravě* (I. 1863, II. 1864, III. 1872). Základem jeho práce byla dokonalá znalost věci a všestranné zkoumání pramenných materiálů. V roce 1867 přistoupil dílem sám a dílem s pomocí svého bratra Josefa k vydávání sbírky českých právních památek *Codex juris bohemicus* (z plánovaných dvaceti dílů jich bylo vydáno pouze 12), k počínání, který neměl do té doby v nás obdoby. Druhou jeho ediční prací se stal *Korunní archiv český* (1896), v němž nashromáždil právní dokumenty i z doby pozdější.

14. 4. 1907 - Narodil se v Uherském Brodě Ladislav Boháč (+ 4. 7. 1978 v Praze) - herec, režisér a divadelní ředitel, mj. i autor paměti Tisíc a jedna tvář.

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

PRÁZDNÝ HROB

Milé děti, vaším dnešním úkolem je najít v obrázku devět písmenek a seřadit je tak, aby vytvořila tajenku. Pomoci vám může text L 24,1-12, přečtete si ho a hledejte na místech v tom pořadí, jak jsou v textu zmiňována.

(Řešení z minulého čísla: oko, ruka, vlasy, mříž v okně, oslíkovo ucho)

Jana Krajčírřiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčírřiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, tel.: 220 398 107, fax: 220 398 123,

mail: cesky.zapas@cesh.cz, Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., Poděbradská 24, 190 00 Praha 9, tel.: 234 092 851, predplatne@predplatne.cz